

ling udad til under de nuværende Verdensforhold, og vi foretrækker at overlade andre Æren og Ansvar for et Skridt ud i det uvisse, som hverken er nødvendigt eller retfærdiggjort ved praktiske Hensyn og Interesser.

Borghjerg: Det var mange Ord, og det var en Mængde subtile Betragtninger, vi hørte fra de Konservatives Ordfører, det ærede Medlem Hr. Holstein, mange Ord og meget subtile Betragtninger, som jeg syntes i Virkeligheden kun havde til Formaal at begrunde, hvorfor det konservative Parti nu søger bort fra den Vej, som det konservative Parti i hvert Fald i 15 Aar, saaledes som Udvalgsflertallets Ordfører (Moltesen) paaviste, har været inde paa sammen med alle os andre i den danske Rigsdag og Regering. Det lykkedes ikke det ærede Medlem at begrunde denne Bøjen-af fra en Vej, hvorpaa Partiet hidtil har været inde sammen med os andre.

Det ærede Medlem talte om Folkeforbundet i dets oprindelige Skikkelse, saaledes som det oprindelig var paatænkt, og sagde, at i den Skikkelse fandtes der intet om obligatorisk Voldgift. Det er rigtigt, men det ligger i, at Folkeforbundets Idé, da den oprindelig kom frem under Krigen, var en noget anden, end hvad den blev til, og noget langt mere, nemlig den at gøre Voldgift overflødig, skabe en Sammenslutning af Folkene, „la Société des Nations“, en Slags ny, forenet Verden, hvori alle Stater var afrustede, og hvor dette Fællesforbund havde en Magt til sin Raadighed til at gennemføre den fælles Villie. Denne Idé lod sig ikke i dette Øjeblik gennemføre. Under Forhandlingerne vendte man tilbage til, at Grundlaget maatte være de enkelte Staters Suverænetet. Men i det Øjeblik det skete, blev ogsaa Bestemmelsen om en international Voldgift nødvendig. Vi havde fra vor Side ønsket, at denne straks i Folkeforbundspagten var blevet gjort obligatorisk.

Naar det ærede Medlem Hr. Holstein for at vise det uheldige i en obligatorisk international Domstol anfører, hvad en gammel nationaløkonomisk og statspolitisk Forfatter, Montesquieu, for vist snart et Par Hundrede Aar siden har fremført, saa viser det kun, at det ærede Medlem maa søge langt tilbage i Fortiden for at finde Støtte for sit Standpunkt. Disse 200 Aar skulde dog vel ikke være gaaet sporeløst hen over Menneskers Hoved, og navnlig skulde det sidste Tidsrum, vi har gennem-

levet, vel ikke være gaaet sporeløst hen. At Montesquieu ikke kan tænke sig, at at man kan afgøre Stridigheder mellem Stater paa samme Maade, som man afgør Strid mellem to Enkeltmænd om en Afløbsrende, det viser, at han endnu ikke var naaet til det Standpunkt, vi efterhaanden bevæger os frem imod, nemlig at de retslige Forhold, der findes mellem Individerne indenfor de enkelte Folkesamfund, skal udvides til at gælde mellem Folkesamfundene selv. Det er det store civilisatoriske Fremskridt, vi arbejder for. Vi beklager, at Folkeforbundet i den Skikkelse, det fik ved Versailles-Traktaten, ikke naaede saa vidt, men at det bevæger sig i den Retning, er sikkert nok.

Det ærede Medlem sagde, at ledende Mænd indenfor Folkeforbundet, Præsidenten Léon Bourgeois, Englænderen Robert Cecil, havde været betænkelige ved at gøre Voldgiften obligatorisk. Det er rigtigt nok, at de var betænkelige derved for de store Magtstaters Vedkommende, som de repræsenterede, blandt andet ogsaa af Hensyn til de siddende Regeringer i disse Lande, til hvis hele Opfattelse de maatte tage Hensyn. Det ærede Medlem, der var med i Genf, ved meget vel, at hverken Englænderne eller Franskmændene foretog sig noget uden stadig at være i nøje Overensstemmelse med de Regeringer, som sidder for Tiden, men som jo ikke sidder for evig Tid. Jeg hævdede, den Gang vi vedtog, at Danmark skulde slutte sig til Folkenes Forbund, at der var mange Ting i Pagten, som jeg ikke syntes om, men der er Mulighed for Ændringer i Pagten; den Dag, da der kommer andre Regeringer, mere antimilitaristiske, mere fredsvenlige, i de forskellige store Lande, saa skifter Folkeforbundet Karakter. Den Udvikling er vi interesserede i at fremme.

Men hvad det ærede Medlem ikke kunde komme bort fra, selv naar han paaberaabte sig Bourgeois eller Cecil, er den vitterlige Kendsgerning, at Bourgeois og Cecil, ligesom hele Delegeretmødet i Genève — enstemmigt, om end i sidste Øjeblik —, gik ind paa at aabne Adgang for alle Stater, der er Medlemmer af Folkeforbundet, til for deres Vedkommende at erklære Voldgiften for obligatorisk. Det er en Kendsgerning. Den Beslutning, der blev vedtaget den 13. December i Genève, var en betydningsfuld Beslutning. Det var det betydningsfuldeste, der skete der-nede. Beslutningen blev, som sagt, vedtaget enstemmigt, og Beslutningen, som den blev vedtaget, lød netop ogsaa paa